

NOVEMBER-
MÖTET 2014

STYRELSEN INFORMERAR

AMNESTY
INTERNATIONAL

NYHETSBRV FRÅN STYRELSEN FÖR SVENSKA SEKTIONEN
AV AMNESTY INTERNATIONAL

STYRELSENS BESÖK PÅ DET INTERNATIONELLA SEKRETARIATET

Som ett led i att stärka det internationella arbetet i styrelsen förlade styrelsen sitt novembermöte och sin utbildningsdag till det internationella sekretariatet i London (IS). Även 2011 besökte vi IS och tanken är att dessa besök ska återkomma med viss regelbundenhet, gärna i samband med att vi förbereder oss inför det internationella rådsmötet (ICM).

Via dessa tillfällen får styrelsen, förutom nyttig information om olika sakområden, även en blixtbild av vad som händer just nu i den internationella rörelsen. Vi får också möjlighet att träffa och knyta kontakt med de kollegor som genom sitt arbete med policyer och utredningar dagligen påverkar arbetet i den svenska sektionen – för som ni säkert känner till är det våra kollegor på IS som tar fram majoriteten av det material Amnesty arbetar med.

Utbildningsdagen var fullspäckad med pass som rörde olika aspekter av Amnestys arbete. Vi låg verkligen inte på latsidan, utan fick presentationer av hela 11 olika handledare som kom och gick i skytteltrafik. Att sammanfatta alla spännande dragningar och diskussioner låter sig inte göras, men här kommer några nedslag:

Natasha Sturgeon på aktivistteamet berättade om att de håller på att sammanställa "Annual activism accounts" - en mer systematisk mätning av aktivismen i rörelsen som ger en bättre och tydligare bild av hur aktivismen faktiskt ser ut. Ett "aktivismmanifest", som aktivister runt om i rörelsen ska få tycka till om innan det beslutas, ska också tas fram.

Sonya Sceats, från den strategiska enheten, gav svenska sektionen komplimanger för den omvärldsanalys vi gjorde i samband med vårt remissvar på de strategiska målen. Mycket få sektioner gjorde en sådan, och vårt svar har kommit till stor användning i deras fortsatta arbete. Sonya Sceats menar att den stora människorättsutmaningen de kommande åren är hur social ojämlikhet påverkar de mänskliga rättigheterna. Amnesty måste bli bättre på att bygga mer solida lösningsförslag på de utmaningar vi ser, menar hon.

Dessutom nämnde Sonya Sceats att Amnesty de kommande åren behöver påbörja ett mer strategiskt arbete kring de vägval vi ser för organisationen. Hur ska Amnesty som organisation åstadkomma de förändringar vi vill se – vilken sorts organisation behöver vi vara? Ni som läste Frank Johanssons text i AP nr 3/14 förstår vilken sorts vägval Sonya Sceats pratar om. I svenska sektionen kommer vi alldeles snart påbörja en process som kommer utmynna i ett beslut om var svenska sektionen vill vara på 12 års sikt. Ni kan läsa mer om det på nästa sida.

En något mera dyster bild gavs av Raphael Perret och Owen Mckinstry på ekonomiavdelningen, och av Julie Verhaar som är ny senior chef för insamling och tillväxt. Visserligen har Amnesty nu för första gången fått en högsta chef (senior director) för insamling, något som inte funnits tidigare och som reflekterar hur viktig denna fråga är för Amnestys tillväxt. Men precis som vi rapporterat om flera gånger tidigare går det fortfarande knackigt med tillväxten på flera håll i rörelsen. Endast sju av de femton största sektionerna växer ekonomiskt vilket ställer till stora problem för de satsningar vi vill göra, framförallt i syd. Till nästa års ICM kommer det att läggas ett förslag som ska skapa större incitament för sektionerna att satsa på insamling. Mer om det kan ni läsa i vår kassör, Maria Eklunds text.

Sammanfattningsvis var det två mycket intressanta dagar på IS, som gav oss förnyad energi så det räcker ända in i 2015. Mycket spännande internationellt arbete väntar oss då, bland annat ICM i Dublin i augusti. Ha en riktigt god jul, och på återhörande 2015!

SOFIA HALTH
ordförande

sofia.halth@amnesty.se

FRAMTIDENS SVENSKA AMNESTY

Hur ska svenska Amnesty arbeta år 2027? Ska vi satsa på kampanjarbete eller insamlingsarbete? Ska vi arbeta mer med människorättskränkningar i Sverige? Hur ska vi få fler aktiva medlemmar? På novembermötet diskuterade styrelsen hur vi kan få mer kontinuitet och medlemsinflytande genom att tillsammans sätta en långsiktig inriktning för sektionen.

2010 antog årsmötet ett visionsdokument för svenska sektionen kallat Svenska Amnesty 2016 (länka). I dokumentet finns ett antal målsättningar för var svenska Amnesty ska vara år 2016 som har varit vägledande för allt arbete i sektionen de senaste åren. Till exempel har dokumentet varit en ledstjärna i utformandet av sektionens verksamhetsplaner.

År 2016 kommer Svenska Amnesty 2016 att löpa ut, och styrelsen har börjat arbeta med vad som ska ersätta dokumentet. I diskussionerna kring vilken form den nya långsiktiga inriktningen ska ha har det lyfts att medlemmarna bör få fler chanser att påverka vår planering. Samtidigt har behovet av kontinuitet lyfts. För att vi ska våga prioritera och ta tydliga beslut måste vi vara överens om vart vi vill på längre sikt än bara sex år.

På novembermötet beslutade styrelsen därför att sektionens arbete framöver ska planeras genom en av årsmötet beslutad långsiktig inriktning på tolv år. Den bryts därefter ned i fyraåriga verksamhetsplaner som beslutas av styrelsen efter diskussion med medlemsrörelsen, vilka i sin tur sedan bryts ned i ettåriga operativa planer. Detta kommer att fungera väl med de internationella planerna som från och med 2016 kommer att vara på fyra år.

En viktig del av det nya planeringssystemet är den ökade förankringen i medlemsrörelsen. Hur arbetet med förankring i medlemsrörelsen vid framtagandet av de fyraåriga planerna kommer att se ut ska styrelsen diskutera under nästa år. Redan till våren kommer ni att märka att diskussionerna kring hur den tolvåriga inriktningen ska se ut drar igång, bland annat på årsmötet där några av de stora framtidsfrågorna för sektionen kommer att diskuteras.

TORA TÖRNQUIST
Vice ordförande

tora.tornquist@amnesty.se

FORTSATT GOD EKONOMI FÖR SVENSKA AMNESTY

På novembermötet fick styrelsen en rapport gällande det tredje ekonomiska kvartalet. Hittills i år ser ekonomin bra ut och prognosen tyder på att vi får ett överskott på 2,6 miljoner. Styrelsen beslutade att flytta överskottet till våra reserver. Vi beslutade även om budgeten för 2015.

Det beslutades att intäkterna i budgeten nästa år ska beräknas till minst 106,5 Mkr. Budgetramen är således 0,5 Mkr högre än för 2014. Intäkterna kommer till 75 procent från regelbundet givande via autogiro och det är både medlemsavgifter och gåvor som avses, eftersom dessa numera inte särskiljs i redovisningen.

Kostnaderna, inklusive disponibel budget samt obligatoriska och frivilliga bidrag till internationella rörelsen, uppgår till 106,5 Mkr, vilket ger en balanserad budget. I enlighet med den internationella kontoplanen delas kostnadsbudgeten upp i fyra huvudområden: arbetet för mänskliga rättigheter, fundraising, stöd till organisationen och internationella rörelsen. Nedan följer uppdelningen för 2015:

Arbetet för mänskliga rättigheter

Arbetet för mänskliga rättigheter (MR) är sektionens egna MR-arbete och delas in i: prioriterat MR-arbete, ej prioriterat MR-arbete, utvecklingskostnader och stöd till arbetet för mänskliga rättigheter. Kostnaderna uppgår till 27 213 tkr inklusive lönekostnader, vilket är en ökning med 10% jämfört med prognos 2014. Jämfört med budget 2014 så ligger kostnaderna på samma nivå.

Fundraising och försäljning

Kostnaderna för fundraising uppgår till 23 714 tkr vilket är 2 590 tkr över prognosen för 2014. Främst är det kostnaderna för rekrytering av medlemmar och givare som ökar.

Stöd till organisationen

Stödet till organisationen delas in i organisationsstöd, styrning och övriga kostnader. Kostnaderna uppgår till 17 619 tkr, vilket är 617 tkr över prognosen för 2014 (4%).

Internationella rörelsen

Under internationella rörelsen återfinns alla transaktioner inom rörelsen. Det obligatoriska IS-bidraget 2015 uppgår till 26 486 tkr, vilket är en ökning med 4 542 tkr jämfört med 2014.

Totalt, inklusive frivilligt bidrag, uppgår bidraget till den internationella rörelsen till 38 000 tkr, vilket motsvarar 35% av totala kostnaderna i budgetförslaget. Jämfört med 2014 så är bidraget till den internationella rörelsen 2 000 tkr lägre och det beror på att medel från specialprojektet "Kvinnors Liv" förmedlades till internationella sekretariatet 2014.

Svensk Insamlingskontroll

Svensk Insamlingskontroll avgör vilka insamlingsorganisationer som får ha ett så kallat 90-konto. Enligt deras regler måste minst 75 procent av en 90-kontohavares insamlade medel gå till organisationens ändamål och omvänt får alltså som mest 25 procent av insamlade medel gå till insamlings- och administrationskostnader. Enligt svenska sektionens budget för 2015 hamnar nyckeltalet för ändamålsuppfyllelse på 77 procent och nyckeltalet för insamling och administration på 23 procent. Som ändamålskostnader räknas enligt Svensk insamlingskontrollens regler alla pengar som vi bidrar med till den internationella rörelsen och allt det som används för sektionens arbete för mänskliga rättigheter. Dessutom ingår även en del av de sektionsgemensamma kostnaderna och en liten del av del av kostnaderna för fundraising, eftersom det till exempel bedrivs informationsarbete i samband med insamlingsaktiviteter.

ERIK THORNBORG
erik.thornberg@amnesty.se

ÅRSMÖTEN NU OCH I FRAMTIDEN

Planeringen inför årsmötet 2015 håller nu som bäst på att ta fart. Förhoppningsvis vet du redan att det kommer att hållas i Umeå den 8-10 maj. Årsmötet är den gång under året då vi får chansen att samlas som rörelse och, förutom att ta beslut om Amnestys framtid, inspireras, engageras och lära känna varandra.

För att förstärka denna aspekt av årsmötet kommer årsmötena framöver att ha ett övergripande MR-tema som ska löpa likt en röd tråd under hela helgen. Exempelvis arbetar norska sektionen enligt ett sådant koncept, i år under parollen "Sammen stopper vi Tortyr". Jag och Lars Gäfvert besökte deras årsmöte och slogs bland annat av hur mötet lyckades skapa en förståelse av och känsla för vilka vi är, vad vi står för, vilka vi jobbar för och vilka metoder vi jobbar med. Förutom att rama in årsmötet kring ett tema kommer aktivismen att få en mer framträdande ställning framöver, något som efterfrågats i tidigare utvärderingar. 2015-års MR-tema slås fast i januari.

Nytt till årsmötet 2015 blir också att styrelsen i sina kommentarer till inkomna motioner inte kommer att lämna någon rekommendation till årsmötet inför omröstningen. Vår målsättning är att kommentarerna, där såväl för- som nackdelar tydligt framgår, ska kunna ligga till grund för självständiga ställningstaganden av alla deltagare på årsmötet. Förhoppningen är att mer debatt och diskussion kommer att uppstå under årsmötet på detta vis.

Globalt pågår just nu en översyn av vår styrmodell, en governance reform som den kallas på engelska, där förslag ska läggas till det internationella rådsrådet 2017. På hemmaplan hade vi så sent som i år ett förslag på reform av motionshanteringen inför årsmötet, där årsmötet var för delat för att landa i en förändring. Inför årsmötet 2015 har styrelsen diskuterat möjliga förslag kring årsmötet som demokratiskt verktyg. Här har vi velat lyfta blicken och se hur samtliga våra styrmodeller hänger ihop och samspelar, istället för att komma med förslag som saknar koppling till helheten. Då det ännu är för tidigt att säga om, och i så fall hur, den globala översynen kan påverka hur vi vill utforma vår nationella modell - samtidigt som 2015 är ett år med flera stora pågående processer - valde vi på novembermötet att se över våra styrmodeller i samband med att den globala processen avslutas. De närmaste åren lägger vi alltså fokus på att stärka vår globala modell för att sedan uppdatera vår nationella.

Som en följd av detta kommer inte heller den nuvarande rollfördelningen mellan styrelse, sekretariat och arrangerande distrikt att ses över förrän i samband med detta arbete. Dagens system är tillräckligt väl inarbetat och välfungerande för att någon annan modell ska behöva övervägas i förväg. Förhoppningsvis finns det massor med tankar och åsikter kring årsmötet och hur vår demokratiska modell bör se ut samt hur vår globala styrmodell bör fungera. Här hoppas vi att så många som möjligt deltar i det kommande arbetet!

ANDERS HÅLLBOM
anders.hallbom@amnesty.se

IFM – ETT INTERNATIONELLT MÖTE OM AMNESTYS EKONOMI

I mitten av november deltog jag och Elisabet Dunder från sekretariatet i det internationella finansmötet (IFM). Huvudpunkter under IFM var vad vi behöver göra i rörelsen för att skapa tillväxt och översynen av vårt system för beräkning av vilken avgift de nationella sektionerna ska betala till den internationella rörelsen (IS-avgiften). IFM har enbart en konsulterande roll, inte beslutande. Diskussionen under mötet gav dock viktig vägledning för den internationella styrelsen (IB) till deras kommande arbete med att ta fram en resolution till nästa internationella rådsmöte (ICM) med förslag på ändringar i systemet för beräkning av IS-avgift. Denna fråga kommer alltså upp nästa ICM och det är då som eventuella ändringar beslutas.

Ett stort problem inom Amnestyrörelsen är att många stora sektioner inte längre växer utan står still eller i flera fall till och med har minskande inkomster. Det berättade IS ekonomiavdelning både på IFM och på utbildningen styrelsen hade som ni kan läsa mer om i Sofia Halths text. Många kanske tror att det beror på det ekonomiska läget i landet där de sektionerna finns och således svårt att göra något åt, men även om det spelar in, är det inte avgörande enligt IS. De har gjort en studie där AI jämförts med andra liknande organisationer och slutsatsen var att andra organisationer lyckas åstadkomma tillväxt även i länder där AI inte har lyckats på senare tid. Den dåliga nyheten är att AI har haft dålig tillväxt i flera länder, men eftersom det till stor del beror på oss själva, så blir den goda nyheten att det är något vi också kan göra något åt för att vända utvecklingen.

Den andra viktiga frågan som diskuterades under IFM var alltså vårt system för beräkning av IS-avgift. Många sektioner har inte råd att satsa på fundraising för att skapa tillväxt med nuvarande modell, som bygger på att IS-avgiften beräknas som en andel av sektionens totala inkomst. I enlighet med ett beslut på förra ICM har en översynsgrupp tillsatts och gruppen har efter detaljerade tester kommit fram till att det bästa för rörelsen som helhet är att ändra modellen och istället beräkna IS-avgiften som en andel av det som blir kvar när sektionen har dragit av sina kostnader för fundraising. Vidare föreslog gruppen att vi skulle börja beräkna IS-avgiften "i realtid", det vill säga på intäkter från innevarande år, istället för som nu basera på ekonomiskt utfall för två år sedan. Översynsgruppens förslag stöds av den internationella kassören. En provomröstning under IFM visade att det numera finns en stark majoritet för att gå vidare mot en sådan förändring, så det blev den rekommendation som IB fick med sig från mötet.

MARIA EKLUND
kassör

maria.eklund@amnesty.se

INFÖR DET INTERNATIONELLA RÅDSMÖTET 2015

Amnesty Internationals högsta beslutande organ, det internationella rådsmötet (ICM) hålls vartannat år, och i augusti 2015 är det dags igen. På det internationella rådsmötet möts delegationer från organisationens olika delar och beslutar om frågor som rör hela organisationen och väljer vår internationella styrelse. Med andra ord som en större version av vårt nationella årsmöte här i Sverige. På ICM finns flera olika sätt för de nationella delegationerna att påverka rörelsen. Dels så klart genom att rösta för eller emot olika förslag men också genom att lägga egna förslag till resolutioner, eller mer indirekt genom diskussioner och möten med de andra deltagarna.

På novembermötet påbörjade vi i styrelsen diskussionerna om vilka frågor vi vill lyfta internationellt, och på vilket sätt vi bäst ska göra detta. Eftersom vi ännu inte vet vilka andra förslag som kommer ligga på detta ICM, eller hur dessa kommer se ut, så är det dock mycket som kan förändras. Exempelvis kommer troligtvis innehållet i förslaget till strategiska mål för den kommande fyraårsperioden dominera mycket av mötet.

Utöver det ovanstående diskuterade vi tre frågor som vi skulle kunna lyfta på detta ICM. Den första är arbetet med individer som en central del av vår identitet som rörelse. Detta är något vi många gånger hört från medlemmar runt om i organisationen och en fråga där vi tror en resolution skulle kunna få starkt stöd även internationellt. En andra fråga vi diskuterade var något mer svårgripbar gällande en gemensam långsiktig planeringsnivå för hela rörelsen. Vi anser att det nya systemet med prioriterade strategiska planer på fyra år för att vara effektivt måste vara ganska hårt prioriterade.

Men detta gör att arbetet på längre sikt riskerar att bli ryckigt och osammanhängande. Det är också oklart vad som händer med alla de frågor vi anser är viktiga, men som inte får plats i den innevarande strategiska planen. Sådana frågor skulle däremot rymmas i ett dokument med en långsiktig inriktning för rörelsen. I detta fall har vi inte ambitionen att lansera ett färdigt system, utan endast uppmana rörelsen att ta fram ett internationellt förslag på en långsiktig planeringsnivå för att ge en helhetsbild av vårt arbete och ett sammanhang av de kortare strategiska planerna.

Slutligen diskuterade vi även abortfrågan, där styrelsen genom åren ett flertal gånger fått i uppdrag från medlemmarna att driva frågan om en utvidgning av nuvarande policy internationellt. Vi bedömer fortsatt att det vore relativt utsiktslöst att lägga en resolution om en mer liberal policy vad gäller abort. Vi diskuterade dock att genom andra kanaler, såsom att arrangera en diskussionspanel om abort på mötet, försöka hålla frågan levande. Styrelsen gav vid styrelsemötet sekretariatet i uppdrag att tillsammans med styrelsens Internationella utskott föreslå hur vi ska hantera abortfrågan på ICM.

LARS GÄFVERT
lars.gafvert@amnesty.se

REVIDERING AV VERKSAMHETSPLANEN 2014-2015

För ett år sedan beslutade styrelsen om en tvåårig verksamhetsplan. Inför det andra verksamhetsåret, 2015, var det nu dags att se om eventuella revideringar behövde göras. Styrelsen konstaterade att inga större förändringar behövdes men beslutade bland annat att stryka några mål samt lägga till ett mål rörande tilläggsprotokollet till ESK-konventionen. I de underlag till mötet som heter "Kommentarer till revideringen av Verksamhetsplan 2014-2015" respektive "Revidering av Verksamhetsplanen 2014-2015" kan du läsa förklaringar till de förändringar som gjorts.

Styrelsen beslutade att anta den reviderade verksamhetsplanen för 2015 men gav samtidigt sekretariatet i uppdrag att i styrelseforum återkomma med formulering av förslag på mål för arbetet med Nordkorea, som styrelsen fått i uppdrag av årsmötet att jobba mer med.

STRATEGISKA MÅL FÖR 2016-2019 – BÅDE INTERNATIONELLA OCH SVENSKA

Arbetet med att ta fram strategiska mål 2016-2019 för den globala Amnestyrörelsen pågår. På årsmötet i Malmö i maj hölls en diskussion utifrån en analys kring framtidens MR-utmaningar och möjligheter. Denna diskussion låg sedan till grund för svenska sektionens svar på konsultationsfrågor om kommande strategiska mål från den internationella rörelsen. Under hösten skickades ett första utkast med förslag på strategiska mål ut från IS. En diskussion på verksamhetsmötet blev därefter grunden för ett andra konsultationssvar från den svenska sektionen.

I januari 2015 kommer ett slutgiltigt förslag på strategiska mål att skickas ut från IS. Beslut om nya strategiska mål ska tas på det Internationella Rådsmötet (ICM) i augusti. Innan dess har svenska sektionen två möjligheter till påverkan på målen. Dels ska ett svar rörande förslaget på mål skickas från sektionen i maj, dels kan den delegation sektionen skickar till ICM komma med ändringsförslag när målen diskuteras på mötet.

Diskussion kring förslaget och vad det innebär för den svenska sektionen kommer att ske på svenska sektionens årsmöte i maj. På styrelsemötet i november gav styrelsen sekretariatet i uppdrag att ta fram diskussionsunderlag kring de internationella strategiska målen, dels till styrelsemötet i januari, dels till årsmötet i maj.

Parallellt med den internationella processen startar nu också en process kring svenska sektionens strategiska mål 2016-2019. I den processen ingår framtidsdiskussioner både på årsmötet i maj och på verksamhetsmötet hösten 2015.

ELISABET STÅLHANE
elisabet.stalhane@amnesty.se

HUR SKA AMNESTYS EU-KONTOR STYRAS?

Sektionerna i Europa har sedan länge haft ett samordningskontor som arbetar främst med påverkan gentemot EU. Detta kontor har drivits och finansierats av de europeiska sektionerna separat, och inte riktigt ingått i det internationella sekretariatets organisation som andra regionala kontor. I samband med den stora process där regionala kontor etableras runt om i världen ska nu ett sådant etableras även i Europa, och det har beslutats att detta ska slås ihop med det existerande EU-kontoret.

En fråga som nu kvarstår är huruvida detta ska fortsätta att styras och finansieras av de europeiska sektionerna, eller om det ska tas över och styras och finansieras av det internationella sekretariatet precis som de andra regionala kontoren. Denna fråga diskuterades på European Directors Forum i november, där de europeiska sektionernas generalsekreterare möttes, och vi i styrelsen fick en rapport om detta vid styrelsemötet. Förespråkare för att kontoret ska styras och finansieras precis som de andra regionala kontoren menar att det vore olyckligt om vi gjorde en speciallösning just för Europa, och att det vore bättre med en enhetlig organisatorisk lösning för hela världen. Förespråkare för ett fortsatt undantag menar dock att EU är en unik organisation, och att ett övertagande från internationella sekretariatet skulle riskera att försämra sektionernas möjligheter att bedriva påverkansarbete gentemot EU.

LARS GÄFVERT
lars.gafvert@amnesty.se

SNART DAGS FÖR ÅRSMÖTE IGEN – DU MISSAR VÄL INTE ATT GÖRA DIN RÖST HÖRD?!

Den 27 februari är det motionsstopp, fram tills dess kan du skicka in motioner om frågor som ligger dig varmt om hjärtat, saker du vill förbättra eller förändra. Skicka din motion till arshotet@amnesty.se eller kontakta sekretariatet för mer information eller hjälp med motionsskrivandet!

Även nomineringsstopp är den 27 februari, så känner du någon som skulle passa – eller har du kanske själv lust och tycker att du passar för uppdraget, nominera till valberedningen@amnesty.se. Läs mer på medlemssidorna om vad valberedningen söker just i år.

Vill du också prenumerera på Styrelsen informerar?

Skicka ett mail till styrelsesekreterare@amnesty.se så missar du inte ett endaste nummer.

Äldre nummer finns samlade på medlemssidorna.

